

**แนวทางการสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาากาฬสินธุ์**
THE DEVELOPMENT GUIDELINES OF INFORMATION TECHNOLOGY COMPETENCE
OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER THE SECONDARY EDUCATION SERVICE
AREA OFFICE KALASIN

ปิยนันท์ ศรีทา¹ และ ชยาگانต์ เรืองสุวรรณ

Piyanan Srita¹ and Chayakan Ruangsuwan

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat MahaSarakhm University

Email: 658210200204@rmu.ac.th¹

Received 27 March 2024; Revised 26 April 2024; Accepted 18 April 2025.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา และ 2) สร้างและประเมินแนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา แบ่งเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 9 คน และครู 311 คน รวม 320 คน โดยวิธีการการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ เครื่องมือ คือ แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.80-1.00 สภาพปัจจุบันมีค่าอำนาจจำแนก 0.32-0.78 ค่าความเชื่อมั่น 0.92 สภาพที่พึงประสงค์มีค่าอำนาจจำแนก 0.51-0.88 ค่าความเชื่อมั่น 0.96 สถิติ คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ระยะที่ 2 สร้างและประเมินแนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน เครื่องมือ คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงพรรณนา ขั้นตอนที่ 2 กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน เครื่องมือ คือ แบบประเมิน สถิติ คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ความต้องการจำเป็น มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นอยู่ระหว่าง 0.47 – 0.53 2) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 3 หน่วย ได้แก่ สมรรถนะการใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศแนวทางการพัฒนา 6 แนวทาง สมรรถนะการส่งเสริมสนับสนุนเทคโนโลยีสารสนเทศมีแนวทางการพัฒนา 5 แนวทาง สมรรถนะการประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 4 แนวทาง โดยมีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ กระบวนการพัฒนา มี 3 วิธี ได้แก่ การฝึกอบรม การศึกษาดูงาน และการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง การวัดและประเมินผล และผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: สมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศ; เทคโนโลยีสารสนเทศ; แนวทางการพัฒนา

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the current conditions, desirable conditions, and priority needs index of Information technology competence administrators and 2) to create information technology competence for school administrators. The research is divided into 2 phases: Phase 1 to Study of current conditions, desirable conditions and priority needs index. The sample group consisted of 320 school administrators and teachers selected through the proportional stratified random sampling. The tool was a questionnaire. The Index of item objective congruence 0.80-1.00, the discrimination power of the current conditions 0.32-0.78, and the reliability was 0.92, the discrimination power of the desirable conditions 0.51-0.88, and the reliability was 0.96. The statistic was percentage, arithmetic mean, standard deviation and modified needs index. Phase 2 to create Information technology competence manual for school administrators. First step the target group was 9 experts. The tool was interview form, data analysis by descriptive analysis, second step the target group was 7 experts, the tool was assessment form, the statistics are arithmetic mean and standard deviation. The results showed that: 1) Current Conditions of The development guidelines of information technology competence of School Administrators overall and each aspect was moderate. Desirable Conditions overall and each aspect was highest level. The Modified Priority Needs Index from min to max was 0.47 – 0.53. 2) The approach for developing information technology competencies of school administrators comprises three units: six approaches for IT usage and management, five approaches for promoting and supporting IT, and four approaches for assessing IT usage. There are five components: 2.1) Principles and rationale, 2.2) Objectives, 2.3) Content, 2.4) Development processes, which include three methods—training, study visits, and experiential learning, and 2.5) Measurement and evaluation. The assessment results of the suitability and feasibility of the competency development approaches for school administrators, both overall and in specific areas, were found to be at the highest level.

Keywords: information technology competence; information technology

บทนำ

สถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงรวดเร็วและเชื่อมโยงกันใกล้ชิดมากขึ้น การแข่งขัน ด้านเศรษฐกิจจะเข้มข้นมากขึ้น สังคมโลกจะมีความเชื่อมโยงใกล้ชิดกันมากขึ้นเป็นสภาพไร้พรมแดน การพัฒนาเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นับเป็นจังหวะเวลาที่ทำนายอย่าง มากที่ประเทศไทยต้องปรับตัวขนานใหญ่ โดยจะต้องเร่งพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัย และพัฒนา และนวัตกรรมให้เป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาในทุกด้าน (Office of the National Economic and Social Development Council. (NEDC), 2018.) นวัตกรรมและความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างก้าวกระโดด ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีอย่างฉับพลัน (Disruptive technology) ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจแล้ว ยังส่งผล

กระทบต่อการดำรงชีวิต ของประชาชนในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกที่ต้องเผชิญกับเทคโนโลยีดิจิทัลในชีวิตประจำวันมากมาย ทั้งด้านการเรียนการสอนในสถานศึกษาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การเดินทาง การใช้ข้อมูล ข่าวสารเพื่อการบริหารและการจัดการการทำงาน เทคโนโลยีสารสนเทศจึงเกี่ยวข้องกับทุกเรื่องในชีวิตประจำวัน (Office of the Education Council (ONEC), 2017) เทคโนโลยีสารสนเทศจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคน พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทย

การจัดการศึกษาในประเทศไทยต้องได้รับการพัฒนาเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจโลกในศตวรรษนี้และเพื่อการพัฒนาประเทศ โดยการผลิตประชากรที่มีทักษะการแข่งขันสูงในโลกที่ประสบกับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งถือว่าเป็นแนวทางเชิงยุทธศาสตร์สำหรับการจัดการการเรียนรู้ ได้ให้ความสำคัญในเรื่ององค์ความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญและศักยภาพของผู้เรียนที่สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ (Office of the Education Council (ONEC), 2018) ประกอบกับ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2556) ได้กำหนดมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารการศึกษา สารความรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารและการเรียนรู้ และสมรรถนะ สามารถใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และสามารถส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ผู้บริหารสถานศึกษา ในฐานะผู้นำองค์กร จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนการบริหารงานและมีทักษะที่จำเป็นในการบริหารงาน ให้ทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก เป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะที่เป็นผู้นำในองค์กร (The Teachers' council of Thailand (KSP), 2013) จึงมีการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพ และสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ว่าด้วยการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้ และยังกำหนดสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาว่าต้องมีความสามารถใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม สามารถประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนำผลการประเมินมาปรับปรุงการบริหารจัดการ รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการทางการศึกษาของชาติให้พร้อมที่จะก้าวสู่ศตวรรษที่ 21 Chaemchoy (2018) นอกจากนี้ การพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงเพื่อพลิกโฉมประเทศไปสู่การขับเคลื่อนที่ใช้นวัตกรรมเป็นฐานมีหลายปัจจัยที่สนับสนุน ทั้งความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่มีบทบาทในการเรียนรู้และเสริมสร้างสมรรถนะมากขึ้น มีสถาบันการศึกษาและแพลตฟอร์มฝึกอบรมจำนวนมาก รวมถึงคนไทยมีความคุ้นเคยกับการใช้เทคโนโลยีมากขึ้นที่สามารถฝึกอบรมทั้งการฝึกซ้ำและการฝึกยกระดับเพื่อเพิ่มสมรรถนะ (Office of the National Economic and Social Development Council. (NEDC), 2561.) ด้วยเหตุนี้เทคโนโลยีสารสนเทศจึงเป็นสิ่งสำคัญต่อสถานศึกษาเป็นอย่างมาก ซึ่งถ้าผู้บริหารมีวิธีการบริหารจัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ดี จะเป็นกำลังสำคัญในพัฒนาสถานศึกษาให้เจริญในอนาคต

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคสกลนคร และสถานศึกษามีการบริหารจัดการเชิงบูรณาการ มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ และการรายงานผลอย่างเป็นระบบ ใช้งานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา ยังมีการส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านการเรียนรู้ผ่านระบบดิจิทัล เพื่อ

ตอบสนองต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นรายบุคคลและประยุกต์ใช้ข้อมูลองค์ความรู้ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ และยังนำเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) มาเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการ โดยส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ทุกประเภทพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องผ่านระบบดิจิทัล (Secondary Educational Service Area Office Kalasin ,2023) จะเห็นว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาภาพสินธุ์ให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีสารสนเทศ มาใช้ในการบริหารจัดการ และพัฒนาคุณภาพ การศึกษา เพื่อยกระดับการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ ต่อการบริหารจัดการและการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา

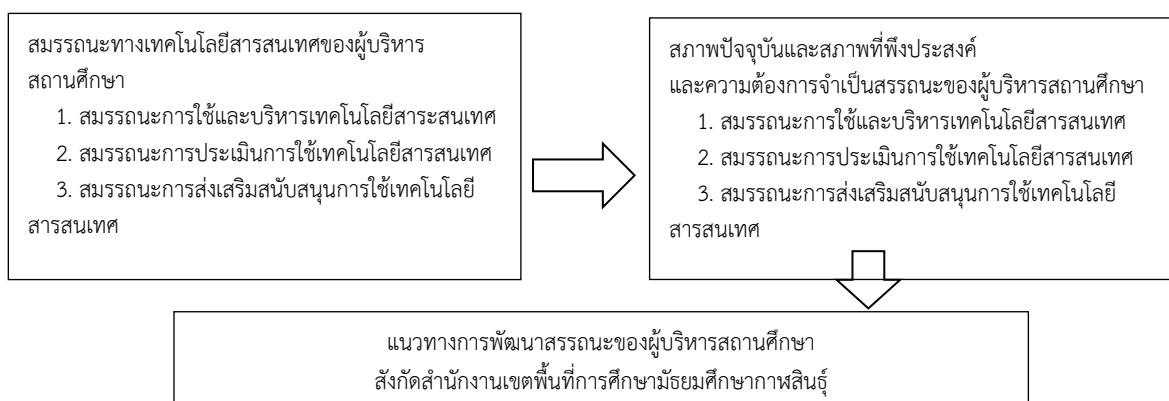
จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว สมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศมีความสำคัญยิ่งต่อการ บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ เพื่อนำผลจากการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศ ในการวางแผนพัฒนาองค์กร สามารถใช้เป็นข้อมูลใน การพัฒนาวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา อีกทั้งเป็นแนวทาง ในการกำหนดนโยบายและวางแผนเพื่อการดำเนินงานส่งเสริมประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษาให้มากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นสมรรถนะทางเทคโนโลยี สารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์
- 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง โดยการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาแนวทางการพัฒนา สมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาพสินธุ์ โดยผ่านการสังเคราะห์องค์ประกอบ 8 แนวคิด ได้แก่ The Teachers' council of Thailand (2013) , Wianrob and Siripirom (2017), Ploytabtim and Charernkul (2015), Ngamjaroen and Sirisooksilp (2015), Ponsut and Chusorn (2017), Suesat, Munyanon and Sompongtham (2023), Nakkaew and Bussarakul (2022), และ ISTE (2009) ประกอบด้วย 3 ด้าน 1) สมรรถนะการใช้และบริหารเทคโนโลยี สารสนเทศ 2) สมรรถนะการประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 3) สมรรถนะการส่งเสริมสนับสนุนการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัย แบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Ruangsuan, 2019) พื้นที่วิจัย คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคเหนือ โดยมีการแบ่งการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา

ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ปีการศึกษา 2566 จำนวน 320 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ด้วยวิธีการจับสลาก เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีข้อความถาม 25 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80-1.00 สภาพปัจจุบันมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.32 – 0.78 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 สภาพที่พึงประสงค์มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.51 – 0.88 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 ได้รับแบบสอบถามกลับคืน รวม 303 ชุด คิดเป็นร้อยละ 94.68 การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ ร้อยละ และวิเคราะห์ข้อมูล และตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และศึกษาดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น โดยใช้สูตร ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นปรับปรุง (Modified Priority Needs Index: $PNI_{Modified}$) วิเคราะห์ข้อมูลแล้วจัดลำดับความต้องการจำเป็นสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยนำข้อมูลที่วิเคราะห์ได้จากแบบสอบถามมาเรียงลำดับจาก จากสูงไปหาต่ำ (Wongwanich, 2015)

ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคเหนือ ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน ทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา โดยทำการเลือกแบบเจาะจง ตามเกณฑ์ที่กำหนด เครื่องมือวิจัย แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ที่สังเคราะห์จากผลการวิจัยในระยะที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ และสรุปตามประเด็นการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินแนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา

กลุ่มผู้ประเมิน คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน โดยทำการเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อประเมินแนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา เครื่องมือวิจัย แบบประเมินแนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นแบบประเมินมาตราประมาณค่า 5 ระดับ การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยรวบรวมข้อมูลจากแบบประเมิน และสรุปตามประเด็นการประเมิน วิเคราะห์ข้อมูล ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์ โดยรวมและรายด้าน พบว่า

1) สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.09$, S.D. = 0.82) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ ดังนี้ สมรรถนะการส่งเสริมสนับสนุนเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.14$, S.D. = 0.68) สมรรถนะการประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.11$, S.D. = 0.86) สมรรถนะการใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.02$, S.D. = 0.90) และ ตามลำดับ

2) สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ ดังนี้ สมรรถนะการใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.50) สมรรถนะการส่งเสริมสนับสนุนเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.52) และสมรรถนะการประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.50) ตามลำดับ

3) ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นฉบับปรับปรุง $PNI_{Modified}$ โดยรวมมีค่าเท่ากับ 0.50 เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นอยู่ระหว่าง 0.47 – 0.53 โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงไปหาต่ำมีลำดับดังนี้ สมรรถนะการใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ (0.53) สมรรถนะการส่งเสริมสนับสนุนเทคโนโลยีสารสนเทศ (0.51) และสมรรถนะการประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (0.47) ตามลำดับ ข้อมูลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน

สมรรถนะ ของผู้บริหารสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			$PNI_{Modified}$	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
1. สมรรถนะการใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ	3.02	0.90	ปานกลาง	4.64	0.50	มากที่สุด	0.53	1
2. สมรรถนะการประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	3.11	0.86	ปานกลาง	4.60	0.52	มากที่สุด	0.47	3
3. สมรรถนะการส่งเสริมสนับสนุนเทคโนโลยีสารสนเทศ	3.14	0.68	ปานกลาง	4.62	0.50	มากที่สุด	0.51	2
โดยรวม	3.09	0.82	ปานกลาง	4.62	0.50	มากที่สุด	0.50	

2. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์

ตอนที่ 1 ผลการสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา จากผลการสัมภาษณ์ มี 15 แนวทาง เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏผลดังนี้ 1)

สมรรถนะการใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศแนวทางการพัฒนา 6 แนวทาง 2) สมรรถนะการส่งเสริมสนับสนุนเทคโนโลยีสารสนเทศมีแนวทางการพัฒนา 5 แนวทาง และ 3) สมรรถนะการประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีแนวทางการพัฒนา 4 แนวทาง สามารถสรุปแนวทางการพัฒนาได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 สรุปแนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา

สมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศ	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา
1. สมรรถนะการใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ	1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีทัศนคติที่ดีต่อการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความตระหนักให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีสารสนเทศ
	1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้นำในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ที่หลากหลาย
	1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรเลือกคนให้เหมาะสมกับเครื่องมือเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดตรงกับบริบทของสถานศึกษา
	1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารงาน มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานในสถานศึกษาให้ครบทั้ง 4 ฝ่าย
	1.5 ผู้บริหารสถานศึกษาควรถูกกำหนดวิสัยทัศน์ และวางแผนงานเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างเป็นระบบ
	1.6 ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงตามงบประมาณที่มีอยู่
2. สมรรถนะการส่งเสริมสนับสนุนเทคโนโลยีสารสนเทศ	2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัดวิทยากรอบรมให้ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา
	2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดสรรงบประมาณในการส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศ ควรมีการระดมทรัพยากรจากหน่วยงานภายนอก
	2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดสรรอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศให้เหมาะสมและทันสมัย
	2.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมจัดตั้งให้มีศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศหรือแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
	2.5 ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทั้งรัฐและเอกชน
3. สมรรถนะการประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	3.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญในการประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
	3.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรถูกกำหนดเกณฑ์การประเมินอย่างชัดเจน ให้เกิดความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
	3.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาปรับปรุงเทคโนโลยีสารสนเทศให้เหมาะสมกับความต้องการขององค์กร
	3.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีทักษะในการวิเคราะห์การประเมินนิเทศติดตามการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสม

ตอนที่ 2 ผลการประเมินแนวทางการพัฒนาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคเหนือ

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินแนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ได้ทำการประเมิน โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า

1) ความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.92$, S.D. = 0.27) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ ดังนี้ สมรรถนะการใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.95$, S.D. = 0.22) สมรรถนะการประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.93$, S.D. = 0.26) และสมรรถนะการส่งเสริมสนับสนุนเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.32) ตามลำดับข้อมูลดังตารางที่ 3

2) ความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = 0.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ ดังนี้ สมรรถนะการใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.35) สมรรถนะการส่งเสริมสนับสนุนเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.38) และสมรรถนะการประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.39) ตามลำดับแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการประเมินแนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. สมรรถนะการใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.95	0.22	มากที่สุด	4.86	0.35	มากที่สุด
2. สมรรถนะการส่งเสริมสนับสนุนเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.89	0.32	มากที่สุด	4.83	0.38	มากที่สุด
3. สมรรถนะการประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.93	0.26	มากที่สุด	4.82	0.39	มากที่สุด
รวม	4.92	0.27	มากที่สุด	4.84	0.37	มากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัยนี้พบว่า การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคเหนือ มีการอภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือสมรรถนะการส่งเสริมสนับสนุนเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งนี้ เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและครู มีสมรรถนะ การส่งเสริมสนับสนุนเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารสถานศึกษา มีทักษะเกี่ยวกับการใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูปต่าง ๆ เช่น โปรแกรม Microsoft office, Adobe มีทักษะในการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น โทรศัพท์มือถือ, แท็บเล็ต, คอมพิวเตอร์ จัดให้มีศูนย์สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมีการใช้ระบบติดต่อสื่อสาร

และรับส่งข้อมูล เช่น Zoom , Google Meet , Social Media ในการนำเสนอเทคโนโลยีสารสนเทศ สร้างทัศนคติที่ดีในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมีการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ เกี่ยวกับการบำรุงรักษาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์อย่างถูกวิธี และมีทักษะเกี่ยวกับการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต ส่งผลให้สมรรถนะการส่งเสริมสนับสนุนเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุด ดังที่ Office of the National Economic and Social Development Council. (NEDC), 2022.) ได้กล่าวถึงสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสร้างสรรค์ เพื่อรองรับสังคมยุคดิจิทัล พัฒนาระบบโครงสร้างเครือข่ายด้านข้อมูลเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง ส่งเสริมบทบาทขององค์กรที่เกี่ยวข้องในการให้ความรู้เรื่องสิทธิเพื่อคุ้มครองการใช้เทคโนโลยีและสื่อตามมาตรฐานความปลอดภัยและกฎหมาย ตลอดจนพัฒนาสื่อสร้างสรรค์ทั้งในเชิงเนื้อหา และการสร้างความตระหนักและภูมิคุ้มกันของผู้เสพสื่อทันสมัยได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งผลการศึกษาสภาพปัจจุบันสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสอดคล้องกับการศึกษาของ (Ponsut 1, and Chusorn 2, 2017) ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการบริหารระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดหนองบัวลำภู โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเพื่อศึกษาระดับสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดหนองบัวลำภู ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ ดังนี้ ความสามารถใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม ความสามารถประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนำมาปรับปรุงการบริหารจัดการ และความสามารถส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา

2. สภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสนธิ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยพบว่าสมรรถนะการใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศมีค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุด ทั้งนี้อาจ เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสนธิ์ ความต้องการพัฒนาด้านสมรรถนะการใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จัดส่งเสริมและพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาภายในสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูพัฒนาสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการค้นคว้าหาความรู้ ยังมีการส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่หลากหลาย โดยผู้บริหารสถานศึกษาจัดกิจกรรมที่สนับสนุนการพัฒนาสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศร่วมกับหน่วยงานเครือข่ายทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และมีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศให้มีคุณภาพและทันสมัย สนับสนุนให้ครูนำความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน โดยมีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศให้เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกับการศึกษาของ (Nakkaew 1, and, Bussarakul 2, 2022) ศึกษาสมรรถนะการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร และ 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ ผลการศึกษาพบว่าสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมทั้ง 3 ด้าน คือ 1) ด้านความสามารถใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม 2) ด้านความสามารถประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนำมาปรับปรุงการบริหารจัดการ 3) ด้านความสามารถส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแยกรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน สอดคล้องกับ (Srisakbangtoei, 2023) แนวทางพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

และการสื่อสารในโรงเรียนพระแท่นดงรังวิทยาการ การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารใน 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในโรงเรียนพระแท่นดงรังผลการวิจัย พบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในโรงเรียนพระแท่นดงรังวิทยาการ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ โดยรวมมีค่าเท่ากับ 0.50 เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ค่าดัชนีลำดับความความต้องการจำเป็นฉบับปรับปรุง ($PNI_{Modified}$) อยู่ระหว่าง 0.47 – 0.50 โดยด้านที่มีค่า $PNI_{Modified}$ สูงที่สุดคือ สมรรถนะการใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ แสดงว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ ควรพัฒนาสมรรถนะการใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเร่งด่วนมาเป็นอันดับแรก ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาสภาพปัจจุบันที่พบว่าสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศ สมรรถนะการใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีทักษะเกี่ยวกับการใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูปต่าง ๆ เช่น โปรแกรม Microsoft office, Adobe มีทักษะในการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น โทรศัพท์มือถือ, แท็บเล็ต, คอมพิวเตอร์ ควรจัดให้มีศูนย์สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยควรมีการใช้ระบบติดต่อสื่อสารและรับส่งข้อมูล เช่น Zoom , Google Meet , Social Media ในการนำเสนอเทคโนโลยีสารสนเทศ ควรสร้างทัศนคติที่ดีในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับการบำรุงรักษาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์อย่างถูกวิธี และควรมีทักษะเกี่ยวกับการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต ดังที่(Upper Secondary Education Bureau 2022)ได้กำหนดว่า ศักยภาพของผู้เรียนและผู้บริหารของโรงเรียนมาตรฐานสากลจะต้องมี ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี การสืบค้นหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้และวิธีการที่หลากหลายเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่างๆและมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้การสื่อสารการทำงานการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Petchkong 1, and Suwansumrit 2, 2021) ศึกษาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในเขตพื้นที่จังหวัดจันทบุรี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในพื้นที่เขตจังหวัดจันทบุรี พบว่า สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความสามารถประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนำมาปรับปรุงการบริหารจัดการ รองลงมา คือ ด้านความสามารถส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา และด้านความสามารถใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม

ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 พบว่า

1. สมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 สมรรถนะการใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ มี 6 แนวทาง ด้านที่ 2 สมรรถนะการส่งเสริมสนับสนุนเทคโนโลยีสารสนเทศ มี 5 แนวทาง ด้านที่ 3 สมรรถนะการประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มี 4 แนวทาง เนื่องจากสภาพปัจจุบันโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สมรรถนะการใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สมรรถนะการใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งสอดคล้องกับ (Ansiri 1, and Ruangsuan 2, 2022) ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศของ

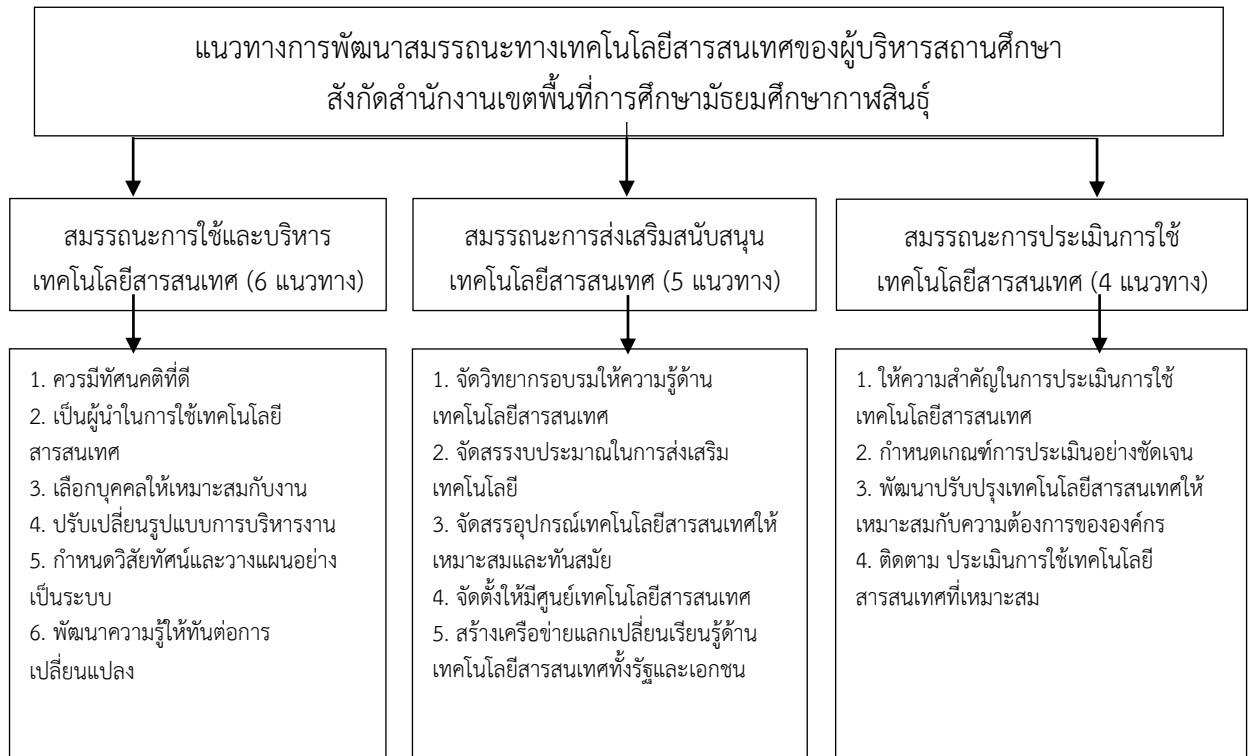
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา โดยเรียงตามลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สมรรถนะในการใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศรองลงมา คือสมรรถนะในการประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และสมรรถนะในการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศตามลำดับ

2. ผลการประเมินแนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์ พบว่า ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สมรรถนะการใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ เนื่องจากสมรรถนะการใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคลมีการรู้และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถเข้าถึงเครื่องมือ อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถกรองข้อมูลจากสื่อสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม เป็นแบบอย่างในการแสดงความรับผิดชอบต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่อาจมีผลกระทบต่อตนเอง บุคคลอื่นหรือต่อสังคม แนวทางการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้รู้ เข้าใจ และให้ความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศต่อการดำรงชีวิตและการปฏิบัติงาน มีการกรองข้อมูลสารสนเทศจากช่องทางออนไลน์ คำนึงถึงความปลอดภัยในการใช้งาน จัดคนให้เหมาะสมกับเครื่องมือ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารงาน รวมทั้งเป็นตัวอย่างที่ดีในการใช้การใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงมีความเหมาะสมมากที่สุดสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Tongpong 1, Pechruang 2, and Boonchit 3, 2021) เรื่องการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จากการสนทนากลุ่ม พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่ามีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด (Yana 1, Prasomsuk 2, Chompoonuch 3, Chaunwan 4 and 2023) เรื่อง สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานบริหารการศึกษาศึกษาพิเศษ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านความสามารถในการใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและการปฏิบัติงาน 2) ด้านความสามารถส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและ 3) ด้านความสามารถประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า มีค่าความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ (Phumphongkhochasorn1, 2023) การพัฒนารูปแบบสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากลเพื่อส่งเสริมพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พบว่าองค์ประกอบ คือ 1) สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาเป้าหมายของโรงเรียนมาตรฐาน และเป้าหมายการจัดการศึกษาพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 2) การจัดการเรียนการสอนตามเป้าหมายของโรงเรียนมาตรฐานและ 3) เป้าหมายการจัดการศึกษาพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และ 3) ประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากลเพื่อส่งเสริมพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาพบว่า 1) ความถูกต้อง โดยรวมในระดับมากที่สุด และ 2) ความเหมาะสม โดยรวมในระดับมากที่สุด

สรุปองค์ความรู้

ผลการวิจัยในครั้งนี้ ทำให้ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์ มี 3 ด้าน และแนวทางการพัฒนามี 15

แนวทาง ได้แก่ 1) สมรรถนะการใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) สมรรถนะการส่งเสริมสนับสนุนเทคโนโลยีสารสนเทศ และ 3) สมรรถนะการประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 2 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา
(ปิยะนันท์ ศรีทา และ ชยาگانต์ เรืองสุวรรณ, 2568)

การถ่ายทอดและนำไปใช้ประโยชน์ โดยการนำข้อมูลแนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ และนำเสนอผลการวิจัยผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ เพื่อใช้เป็นแนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารงานที่จะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายต่อไป รวมทั้งเผยแพร่ การวิจัยในวารสารวิชาการและหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับนักวิจัย นักวิชาการ เพื่อใช้ในการวิพากษ์เกี่ยวกับสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย ผลการวิจัยในครั้งนี้สภาพที่พึงประสงค์ ด้านสมรรถนะการใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีทัศนคติที่ดีในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้แนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ ที่มีทั้งความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรนำแนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้ในการกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษา การพัฒนาผู้เรียน และพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพต่อไป

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านสมรรถนะการใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือควรศึกษารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านสมรรถนะการใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ

References

- Ansiri 1, M , Ruangsuwan 2, C, (2022), *The development guidelines of information technology competence for school administration Under Kalasin Primary Educational Service Area Office 2*, JOURNAL OF EDUCATIONAL ADMINISTRATION AND LEADERSHIP, 11(41).226-236.
- Chaemchoy, S. (2018). *School management in digital era*. (1nded.). Bangkok: Chulalongkorn University Printing House.
- Office of the National Economic and Social Development Council. (2561). *Twenty-Year National Strategy B.E.2018-2037*. (A.D.). (1nded.).
- _____. (2016). *Summary of Key Content of the Twelfth National Economic and Social Development Plan*, B.E. 2017-2021. Bangkok:
- _____. (2022). *The thirteenth national economic and social development plan (2023-2027)*, B.E. 2017-2021. Bangkok:
- Office of the Education Council. (2017). *Thailand education scheme in brief*. (1nded.). Bangkok: PRIKWARN GRAPHIC CO.,LTD.
- _____. (2018). *Education in Thailand 2018*. Bangkok: PRIKWARN GRAPHIC CO.,LTD.
- Office of the National Economic and Social Development Council. (2561). *Twenty-Year National Strategy B.E.2018-2037*. (A.D.). (1nded.).
- Nakkaew 1, B, Bussarakul 2, T, (2022), Information Technology Management Competency of Private School Administrator in Bangkok District, Bangkok Metropolitan, *The Journal of Sirindhornparithat*, 23(1).205-212.
- Ngamjaroen 1, N, Sirisooksilp 2, S, (2015), The Educational Technology Competency of School Administrators under the Office of Secondary Educational Service Area 25, *Journal of Education Khon Kaen University*, 9(2).194-202.
- Petchkong 1, N, Suwansumrit 2, C, (2021), The Competency of school Administrators in Using the Information Communication and Technology of Schools under Bangkok in the Area of Chatuchak, *Journal of humanities and social sciences*, 8(1).238-255.
- Phumphongkhochasorn1, P ,(2023), DEVELOPING A COMPETENCY FRAMEWORK FOR SCHOOL ADMINISTRATORS IN INTERNATIONAL STANDARD SCHOOLS TO PROMOTE EDUCATIONAL INNOVATION, *Journal of MUC Buddhapanya* , 8(6).1-16.
- Ploytabtim 1, P, Charernkul 2, N, (2015), A study of information technology competencies towards Asean Economics Community of large secondary school administrators in

- Phetchaburi Province, *An Online Journal of Education (OJED) Chulalongkorn University*, 10(3).189-198.
- Ponsut 1, A , Chusorn 2, P, (2017), The Relationship between Information Technology Competency and Management Information Technology of Administrators the Secondary School of Nongbualampu, *Journal of Education Graduate Studies Research KKU*, 11(3).255-256.
- Ruangsuwan , C. (2019) . *Research for the Development of Educational Management Innovation*. Mahasarakham: Prince of Rajabhat MahaSarakhm University.
- Secondary Educational Service Area Office Kalasin. (2566). *Action Plan2566*. Retrieved Oct 15 2023, from <https://sites.google.com/sesao24.go.th/>
- Srisakbangtoei1, S ,(2023), The Development of Information Technology in Phrathandongrangvitthayakharn School, *Journal of MUC Buddhapanya* , 4(3).455-468.
- The Teachers'council of Thailand. (2013) . *The knowledge competencies and professional experiences of teachers school administrators educational administrators and educational supervisors in accordance with the regulations of the Teachers' Council regarding professional standards 2013*. from <http://www.ksp.or.th/>
- Tongpong 1, N , Pechrpuang 2, S, Boonchit 3, Y, (2021),THE CURRICULUM DEVELOPMENT OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGY FOR SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER SURATTHANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3, *MBU Education Journal : Faculty of Education Mahamakut Buddhist University*, 9(2).253-265.
- Upper Secondary Education Bureau.(2023). *Guidelines for Teaching and Learning Management in International Standard Schools*.Retrieved Oct 15 2 023, from <https://ptschool.thai.ac/client-upload/ptschool/uploads/files/>
- Wianrob 1, S, Siripiom 2, W, (2017), A STUDY OF COMPETENCY IN INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGY ADMINISTRATION OF WORLD CLASS STANDARD SCHOOLS IN THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1, *An Online Journal of Education (OJED) Chulalongkorn University*, 9(3).204-215.
- Wongwanich, S. (2015). *Needs assessment research*. (3). Bangkok: Chulalongkorn University Printing House.
- Yana 1, N , Prasomsuk 2, T, Chompoonuch 3, S, Chaunwan 4, C (2023),CAPACITY OF EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATORS IN DIGITAL AGE, UNDER BUREAU OF SPECIAL EDUCATION ADMINISTRATION CHIANG MAI PROVINCE, *PANYA JOURNAL*, 30(2).33-41.
- Suesat 1, Y , Munyanon 2, S, Sompongtham 3, C, (2023), A Study of Competencies and Development Approaches in it Management of School Administrators Under The Secondary Education Area Office 33, *Journal of Educational Innovation and Research*, 5(1).136-147.

